

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní Mgr. Janou Komínkovou ve věci

žalobkyně: T. M., narozená X,
bytem H.

proti

žalované: Česká správa sociálního zabezpečení,
se sídlem Křížová 25, 125 08 Praha 5

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 3. 6. 2021, č. j. X,

takto:

- I. Rozhodnutí žalované ze dne 3. 6. 2021, č. j. X a jemu předcházející rozhodnutí žalované č.j. X ze dne 16. 2. 2021 se zrušují a věc se vrací k dalšímu řízení žalované.
- II. Žalovaná je povinna nahradit žalobkyni náklady řízení ve výši 0,-Kč do 1 měsíce od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se žalobou domáhala zrušení výše označeného rozhodnutí žalované, jímž byly zamítnuty námitky žalobkyně a jímž bylo potvrzeno předcházející rozhodnutí žalované, rovněž výše označené, kterým byla zamítnuta žádost žalobkyně op změnu výše

Shodu s prvopisem potvrzuje M. K.

invalidního důchodu z důvodu zhoršení zdravotního stavu podle § 41 odst. 3 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění (dále též zdp), ve znění pozdějších předpisů, a pro nesplnění podmínek § 39 odst. 2 písm. c) téhož zákona.

2. Žalobkyně v žalobě tvrdila, že se závěry posudkových lékařů nesouhlasí, protože se domnívá, že její zdravotní stav je závažnější, než je v posudcích lékařů uváděno. Obtíže se týkají nejen běžné výdělečné činnosti, kterou není schopna pro zdravotní potíže soustavně vykonávat, ale i běžných denních aktivit, jako je obvyklý denní nákup, praní, vaření, žehlení. Některé dny není vůbec schopna opustit lůžko, obtíže se postupem času zhoršují. Konzultace neurochirurga (jak na oddělení FN Plzeň, tak FN Motol Praha) nevedla k rozhodnutí o provedení operačního výkonu z důvodů vysokého rizika operace. Jediná jistota je, že stav se bude s přibývajícím věkem horšit. Jedná se o málo se vyskytující dědičnou poruchu, kterou je rodina zatížena. Do pravidelného zaměstnání není schopna nastoupit, neboť potíže se dostavují zcela nepravidelně, bez varování, několikrát do měsíce a v době a taky je schopna pohybu s bolestí maximálně na WC. Každý pokus o zaměstnání skončil výpovědí ze strany zaměstnavatele již ve zkušební době. (Pro nejistotu, zda příští den přijde žalobkyně do zaměstnání). Rozhodnutí žalované bylo podle žalobkyně vydáno na základě nedostatečně zjištěného skutkového stavu a byl nesprávně posouzený její zdravotní stav. Žalobkyně se domnívá, že posudkoví lékaři měli její zdravotní stav vyhodnotit větší mírou poklesu pracovní schopnosti. Domnívá se, že její zdravotní stav odpovídá invaliditě 3. stupně, neboť není schopna vykonávat žádnou výdělečnou činnost.
3. Žalovaná ve vyjádření k žalobě navrhla její zamítnutí s tím, že na základě doložených odborných nálezů bylo zjištěno jako rozhodující příčina dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně s nejvýznamnějším dopadem na pokles její pracovní schopnosti zdravotní postižení uvedené v kapitole XIII (Postižení svalové a kosterní soustavy), odd. E (Dorzopatie a spondylopatie), položce 2b (Vrozené nebo získané deformity páteře; kombinace závažného postižení více úseků s nepříznivou neurologickou symptomatologií, s trvalým kořenovým drážděním nebo se závažnými výpadovými jevy, závažné postižení nervů, popřípadě s projevy neurogenního močového měchýře, se závažným snížením celkové výkonnosti při běžném zatížení, některé denní aktivity omezeny) přílohy k vyhlášce, pro které je stanovena míra poklesu pracovní schopnosti v rozmezí 40-50 % (ventrální sakrální meningokela při defektu sakra, lumbalgie). Posudkový lékař žalované zvolil na základě doložených lékařských zpráv, charakteru postižení, s ohledem na další zdravotní postižení a nároky profese horní hranici daného vymezeného rozpětí, tj. 50 %. Jedná o středně těžkým funkční postižení. Nelze použít položku 2 c (těžké funkční postižení) ve stejné kapitole vzhledem k tomu, že nejsou naplněna posudková kritéria této položky. V lékařských nálezech není uvedeno, že žalobkyně trpí ztuhnutí rozsáhlých oddílů páteře, extrémně vytvořenou skoliozu, spondylolistézu s projevy dráždění nebo komprese míchy, pokles celkové výkonnosti při lehkém zatížení. Subjektivní pocity posuzovaného o jeho pracovní schopnosti a zdravotních potížích, nejsou-li podloženy objektivně zjištěným zdravotním stavem, nemohou být kritériem pro přiznání dávky důchodového pojištění.
4. Z obsahu žaloby zcela jednoznačně podle žalované vyplývá, že žalobkyně nesouhlasí s medicínským posouzením svého zdravotního stavu. S ohledem na tuto skutečnost ČSSZ navrhuje provedení důkazu odborným lékařským posouzením, které bylo pro účely přezkumného soudního řízení zákonem svěřeno posudkovým komisím Ministerstva práce

a sociálních věcí (§ 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů). Posudek těchto posudkových komisí se podle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu považuje za tzv. povinný důkaz, který musí soud provést, pokud přezkoumává rozhodnutí ČSSZ o invalidním důchodu.

5. Ze správního spisu vyplývá, že žalobkyně dne 25. 11. 2020 požádala o změnu výše invalidního důchodu z důvodu zhoršení zdravotního stavu. Dne 8. 1. 2021 byl OSSZ Plzeň - sever vypracován posudek MUDr. H. V. v nepřítomnosti žalobkyně se závěrem, že se jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, žalobkyně je invalidní podle druhého stupně invalidity v souladu s § 38 odst. 2 písm. b) zákona č. 155/1995 S., přičemž poklesla zdravotní schopnost žalobkyně o 50%, a to od 8. 11. 2017 s trvalou platností. Posuzována byla žalobkyně jako dělnice. Rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu pojištěnce je zdravotní postižení srovnatelné se zdravotním postižením v kapitole XIII., odd. E, položka 2b přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb.
6. Správní orgán prvního stupně ve svém rozhodnutí vycházel z uvedeného posudku s tím, že podle ustanovení § 41 odst. 3 zdp při změně stupně invalidity se nově stanoví výše invalidního důchodu, a to ode dne, od něhož došlo ke změně stupně invalidity. Žalobkyně dne 25.11.2020 požádala o změnu výše invalidního důchodu poskytovaného pro invaliditu druhého stupně z důvodu zhoršení zdravotního stavu, ale podle posudku Okresní správy sociálního zabezpečení Plzeň-jih ze dne 08.01.2021 je žalobkyně podle ustanovení § 39 odst. 2 písm. b) zdp nadále invalidní pro invaliditu druhého stupně. Vzhledem k tomu ke změně stupně invalidity nedošlo.
7. V námitkách proti tomuto rozhodnutí žalobkyně uvedla, že si myslí, že by měla mít nárok na invalidní důchod 3. stupně pro časté bolesti zad, nohou a břicha, které jí znemožňují zaměstnání, musí často navštěvovat lékaře a jezdí i na infuze pro bolesti, protože jí standardní léky nezabírají.
8. Dne 24. 5. 2021 byl MUDr. I. K. vypracován posudek ČSSZ, který se ztotožnil se závěry posudku OSSZ. Nejzávažnějším zdravotním postižením je ventrální sakrální meningokela při defektu sakra, lumbalgie. Lékařka dospěla k závěru, že se jedná o středně těžké funkční postižení více úseků páteře, s projevy kořenového dráždění, s funkčně významným neurologickým nálezem, některé denní aktivity jsou omezeny, ve smyslu položky 2b, odd. E, kapitoly XIII, vzhledem k charakteru postižení volí lékař horní hranici procentuálního rozpětí a zohledňuje další postižení a povolání dělnice. Nelze podle lékaře použít položku 2c (těžké funkční postižení), neboť není v nálezech uvedeno, že posuzovaná osoba má ztuhnutí rozsáhlých oddílů páteře, pokles celkové výkonnosti při lehkém zatížení. K námitkám žalobkyně lékař ČSSZ uvedl, že subjektivní pocity žalobkyně, nejsou-li podloženy objektivně zjištěným zdravotním stavem, nemohou být kritériem pro přiznání dávky důchodového pojištění ve smyslu rozsudku NSS ze dne 6. 9. 2016 čj. 4 Ads 136/2016-28. Akutní zhoršení daného postižení je záležitostí dočasné pracovní schopnosti, nikoli vyššího stupně invalidity. Podle lékaře ČSSZ poklesla u žalobkyně pracovní schopnost o 50%, a to od 8. 11. 2017 s trvalou platností.
9. V žalobou napadeném rozhodnutí žalovaná uvedla, že vycházela z cit. posudku ČSSZ s tím, že jelikož po přezkoumání celkového zdravotního stavu účastnice řízení činí pokles její pracovní schopnosti pouze 50 %, tzn., že nedošlo ke změně stupně invalidity, je účastnice řízení nadále invalidní pro invaliditu druhého stupně dle ustanovení § 39 odst. 2

Shodu s prvopisem potvrzuje M. K.

písm. b) zákona č. 155/1995 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Nejsou tak splněny podmínky pro vznik invalidity třetího stupně dle ustanovení § ustanovení 39 odst. 2 písm. c) citovaného zákona, tudíž ani podmínky pro změnu výše invalidního důchodu dle ustanovení § 41 odst. 3 citovaného zákona.

10. O žalobě rozhodl soud bez jednání v souladu s § 76 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, (dále jen s. ř. s).
11. Žalobu soud shledal důvodnou.
12. V této projednávané věci se jedná o dávku podmíněnou zdravotním stavem a v takovém případě je rozhodnutí soudu závislé především na odborném lékařském posouzení. Ve správním soudnictví ve věcech důchodového pojištění posuzují zdravotní stav a pracovní schopnost pojištěnců PK MPSV (§ 4 odst. 2 zák. č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení). Z těchto důvodů požádal soud PK MPSV – pracoviště v Plzni o vypracování posudku, který byl vypracován po jednání konaném dne 14. 9. 2021 za účasti odborného lékaře z oboru neurologie, žalobkyně nebyla přítomna.
13. V řízení před soudem byly tedy doplněny podklady o posudek posudkové komise MPSV ČR v Plzni ze dne 14. 9. 2021 e. č. SZ/2021/925-PL-8 vypracovaný posudkovou lékařkou MUDr. K. S. za účasti lékaře MUDr. P. Š., Ph.D., z oboru neurologie, se závěrem, že k datu vydání žalobou napadeného rozhodnutí byla žalobkyně invalidní podle § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Šlo o invaliditu třetího stupně podle § 39 odst. 2 písm. c) tohoto zákona, tj. o pokles pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nejméně o 70%, a to trvale. Rozhodující zdravotní postižení je ventrální sakrální meningokéla při defektu sakra, chronický vertebrogenní algický syndrom bederní páteře, koxartroza oboustranně, dále ostatní zdravotní postižení. Dne 13.12.2017 byl posouzen zdravotní stav při zjišťovacím řízení na základě vlastní žádosti občana o změnu výše invalidního důchodu na OSSZ Plzeň- jih. Míra poklesu pracovní schopnosti byla zhodnocena 40%. Vzhledem k tomu, že posuzovaná není schopna využívat dosažené vzdělání, zkušenosti a znalosti, pokračovat v předchozí výdělečné činnosti se podle § 3 odst. 2 citované vyhlášky zvyšuje tato hodnota o 10 %. Zde došlo podle komise k posudkovému pochybení, neboť horní hranice taxace je 50%, měla být uznána a neměl být pokles pracovní schopnosti stanoven 40% a navýšen o 10% pro povolání. Nešlo již o invaliditu prvního stupně podle § 39 odst. 2 písm. a) cit. zákona č. 155/1995 Sb., ale šlo o invaliditu druhého stupně podle § 39 odst. 2 písm. b) cit. zákona. Dne 8.1.2021 byl posouzen zdravotní stav při zjišťovacím řízení na základě vlastní žádosti občana o změnu výše invalidního důchodu na OSSZ Plzeň- jih v nepřítomnosti posuzované. Míra poklesu pracovní schopnosti byla zhodnocena 50% podle kapitoly XIII, odd. E, položky 2b přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb. Procentní míra poklesu pracovní schopnosti se ve smyslu § 3 a 4 citované vyhlášky nemění. Jde nadále o invaliditu druhého stupně podle § 39 odst. 2 písm. b) cit. zákona. Dle neurochirurga při malé fyzické námaze či po pohybu recidivují bolesti v břiše, tachykardie a dušnost. Intervaly relativní úlevy se zkracují. I při lehké práci v chráněné dílně často práce neschopna. Ataky bolestí přicházejí i po velmi malé námaze náhle. Analgetika bez efektu, úleva po klidu a infuzní terapii. Následkem je významné snížení výkonnosti i při lehké fyzické zátěži a významné omezení i v obvyklých, běžných denních životních aktivitách. Vyloučení veškeré zátěže nad nezbytně nutnou míru sebeobsluhy. PK MPSV není v souladu s posudkovým hodnocením OSSZ Plzeň-jih ani s posudkovým hodnocením námitkového řízení a konstatuje, že u

Shodu s prvopisem potvrzuje M. K.

posuzovaného se jedná o těžkou poruchou funkce, např. se ztuhnutím rozsáhlých oddílů páteře, pokles celkové výkonnosti při lehkém zatížení, některé denní aktivity značně omezeny. Z průběhu onemocnění a pracovní anamnézy jasně vyplývá, že posuzovaná není schopna soustavné výdělečné činnosti. Průběh onemocnění je velmi kolísavý a předem neodhadnutelný. Věkem stav progreduje. Přihlédnuto i k ostatním postižením a také dělnickému povolání. Míra poklesu pracovní schopnosti byla zhodnocena 70%.

14. Z obsahu tohoto posudku tak soud mimo jiné zjistil, že k datu vydání napadeného rozhodnutí byla žalobkyně invalidní pro invaliditu třetího stupně podle § 39 odst. 2 písm. c) zákona, neboť šlo o pokles pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nejméně o 70%, a to s datem vzniku dnem neurologického vyšetření 18.11.2020. Dle komise se u žalobkyně jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav. Stanovena platnost trvale, není předpoklad stabilizace a zlepšení zdravotního stavu. Operace nebyla doporučena pro velké operační riziko.
15. Podle § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., ve znění pozdějších předpisů pojištěnec je invalidní, jestliže z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nastal pokles jeho pracovní schopnosti nejméně o 35 %.(3) Pracovní schopností se rozumí schopnost pojištěnce vykonávat výdělečnou činnost odpovídající jeho tělesným, smyslovým a duševním schopnostem, s přihlédnutím k dosaženému vzdělání, zkušenostem a znalostem a předchozím výdělečným činnostem. Podle odst. 3 téhož ust. zákona poklesem pracovní schopnosti se rozumí pokles schopnosti vykonávat výdělečnou činnost v důsledku omezení tělesných, smyslových a duševních schopností ve srovnání se stavem, který byl u pojištěnce před vznikem dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.
16. Podle odst. 2 téhož ust. § 39 zákona č. 155/1995 Sb. jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla a) nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně, b) nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně, c) nejméně o 70 %, jedná se o invaliditu třetího stupně.
17. Podle § 76 odst. 1 písm. b) s.ř.s. soud zruší napadené rozhodnutí pro vady řízení bez jednání rozsudkem proto, že skutkový stav, který vzal správní orgán za základ napadeného rozhodnutí, je v rozporu se spisy nebo v nich nemá oporu.
18. Žalobkyně se podanou žalobou domáhala uznání invalidity třetího stupně s ohledem na její zdravotní stav z důvodů v ní uvedených. Po doručení posudku PK MPSV ze dne 14. 9. 2021 shora uvedeného má soud za prokázané, že k datu vydání napadeného rozhodnutí žalované byla žalobkyně invalidní pro invaliditu třetího stupně, proto je žaloba podaná důvodně, a soud tedy napadené rozhodnutí žalované ze dne 3. 6. 2021 i jemu předcházející rozhodnutí ze dne 16. 2. 2021 zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení (výrok I. rozsudku) pro vady řízení spočívající v nesprávném zhodnocení zdravotního stavu žalobkyně, neboť dle posudku PK MPSV došlo k posudkovému pochybení, neboť horní hranice taxace je 50 %, měla být uznána a neměl být pokles pracovní schopnosti stanoven na 40% a navýšen o 10%. Zdravotní stav posuzované je podle PK MPSV kolísavý, předem neodhadnutelný a věkem spíše progreduje. Žalobkyně je podle PK MPSV invalidní pro invaliditu třetího stupně s datem vzniku 18. 11. 2020, neboť míra poklesu pracovní schopnosti odpovídá 70%. Předmětný nedostatek byl způsoben při vypracování posudků o zdravotním stavu žalobkyně na příslušné OSSZ Plzeň-město a poté u ČSSZ (50% míry poklesu pracovní schopnosti), kdy bylo postižení žalobkyně zhodnoceno jako středně

těžké funkční postižení, kdežto podle PK MPSV se jedná o těžké funkční postižení, a na základě toho byla žalobkyně nesprávně správním orgánem uznána invalidní pouze podle druhého stupně invalidity, proto bylo chybně rozhodnuto i o výši invalidního důchodu. Závěr žalované v napadeném rozhodnutí, podle něhož nedošlo k změně stupně invalidity, je v rozporu se skutkovým stavem a nemá oporu v podkladech rozhodnutí.

19. Po právní moci tohoto rozsudku bude proto vycházet žalovaná ze zjištění, že žalobkyně je nadále invalidní pro invaliditu třetího stupně (§ 78 odst. 5 s.ř.s.), o čemž vydá rozhodnutí, které bude mimo jiné obsahovat i důvod vydání rozhodnutí – tj. nadále trvání invalidity třetího stupně, a tedy i nároku na výplatu invalidního důchodu.
20. Na základě výše uvedeného soud zrušil napadené rozhodnutí podle cit. § 76 odst. 1 s.ř.s. a věc vrátil žalované k dalšímu řízení a současně zavázal žalovanou výše uvedeným právním názorem.
21. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., a žalobkyni, která měla ve věci plný úspěch, ale žádné náklady řízení neuplatnila, byla přiznána náhrada 0,-Kč (výrok č. II. rozsudku).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu se sídlem Moravské náměstí 6, 657 40 Brno, který o kasační stížnosti rozhoduje. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni (§ 12 odst. 1, § 102, § 106 odst. 2 a 4 s. ř. s.).

Plzeň 30. září 2021

Mgr. Jana Komínková v.r.
samosoudkyně